

KYSELYLOMAKE: FSD3645 TYÖOLOBAROMETRI 2020

QUESTIONNAIRE: FSD3645 FINNISH WORKING LIFE BAROMETER 2020

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Liite 2 Haastattelulomake 2020

TYÖOLOBAROMETRI 2020 (TB20)

K1 **Seuraavat kysymykset koskevat nykyistä työpaikkaasi. Kuinka monta henkilöä on siinä työpaikassa, jossa itse työskentelet?**

Työpaikalla tarkoitetaan yhtä yksikköä tai toimipistettä, esim. tehdasta, virastoa, laitosta, myymälää, toimistoa, työmaata tms., jonka vastaaja itse mieltää työpaikakseen ja jonka toiminnasta hänellä on kokemusta.

- 1 1 - 4 henkilöä
- 2 5 - 9 henkilöä
- 3 10 - 19 henkilöä
- 4 20 - 29 henkilöä
- 5 30 - 49 henkilöä
- 6 50 - 99 henkilöä
- 7 100 - 199 henkilöä
- 8 200 - 249 henkilöä
- 9 250 - 499 henkilöä
- 10 500 - 999 henkilöä
- 11 1000 henkilöä tai enemmän

K2 **Onko henkilöstön määrä työpaikassasi viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana:**

- 1 lisääntynyt
- 2 säilynyt ennallaan
- 3 vai vähentynyt?
- 4 Ei osaa sanoa

K3 **Onko työpaikassasi viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana: Käytetty vuokratyöntekijöitä?**

= vuokratyötä välittävien yritysten palveluksessa olevia työntekijöitä.

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

K4a **Onko työpaikassasi viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana: Järjestetty uudelleen tehtävien jakoa työntekijöiden tai eri työyksiköiden välillä?**

- 1 kyllä
- 2 ei → K5a
- 3 ei osaa sanoa → K5a

K4b **Vaikuttiko muutos omiin työtehtäviisi:**

- 1 paljon
- 2 jossain määrin vai
- 3 ei juuri lainkaan?

K5a **Onko työpaikassasi viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana: Otettu käyttöön uusia työmenetelmiä?**

- 1 kyllä
- 2 ei → K6a
- 3 ei osaa sanoa → K6a

K5b **Vaikuttiko muutos omiin työtehtäviisi:**

- 1 paljon
- 2 jossain määrin vai
- 3 ei juuri lainkaan?

K6a **Onko työpaikassasi viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana: Otettu käyttöön uusia tietojärjestelmiä?**

- 1 kyllä
- 2 ei → K7
- 3 ei osaa sanoa → K7

K6b **Vaikuttiko muutos omiin työtehtäviisi:**

- 1 paljon
- 2 jossain määrin vai
- 3 ei juuri lainkaan?

K7 **Seuraavaksi esitän joitakin väitteitä. Mitä mieltä olet niistä.**
a. Työpaikallani on liian paljon töitä työntekijöiden määrään nähden.
b. Työpaikallani välitetään tietoja avoimesti.
c. Työntekijöitä kohdellaan tasapuolisesti työpaikallani.
d. Voin olla varma siitä, että työpaikkani säilyy.

Oletko:

- 1 täysin samaa mieltä

- 2 jokseenkin samaa mieltä
- 3 jokseenkin eri mieltä
- 4 vai täysin eri mieltä?
- 5 Ei osaa sanoa

Työkyvyn ylläpitämiseen liittyvät toimet nykyisellä työpaikalla

K8 **Työpaikoilla on kiinnitetty huomiota työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseen eri tavoin. Onko sinun työpaikallasi pyritty systemaattisesti vaikuttamaan:**

- a. Työntekijöiden kuntoon, terveyteen ja elintapoihin
- b. Työympäristön turvallisuuteen
- c. Osaamiseen ja ammattitaidon kehittämiseen

- 1 paljon
- 2 jossain määrin
- 3 vain vähän
- 4 vai ei lainkaan?

K9 **Arvioi miten hyvin tai huonosti seuraavat luonnehdinnat sopivat omaan työpaikkaasi.**

- a. Työntekijöiden ja johdon väliset suhteet ovat avoimet ja luottamukselliset.
- b. Työpaikkani on sellainen, että siellä voi oppia koko ajan uusia asioita.
- c. Esimiehet suhtautuvat rakentavasti työntekijöiden muutosehdotuksiin.
- d. Työntekijöitä kannustetaan kokeilemaan uusia asioita.
- e. Työn määrä jakautuu tasapuolisesti työntekijöiden kesken.

Sopiiko tämä työpaikkaasi:

- 1 erittäin hyvin
- 2 melko hyvin
- 3 melko huonosti
- 4 vai erittäin huonosti?
- 5 Ei osaa sanoa

K10 **Onko työpaikallasi muihin kansallisuuksiin tai etnisiin ryhmiin kuuluvia työntekijöitä, jotka ovat muuttaneet Suomeen muualta?**

*Maahanmuuttajat, venäläiset, somalit, virolaiset jne.
Ei suomen romanit tai saamelaiset.
Ei toisen polven maahanmuuttajat.*

- 1 kyllä
- 2 ei

- K11 **Työelämässä voi ilmetä eriarvoista kohtelua tai syrjintää esimerkiksi palkkauksessa, työhön otossa, uralla etenemisessä tai koulutukseen pääsyssä.**
Katsotko, että omassa työorganisaatiossasi esiintyy syrjintää tai eriarvoista kohtelua, joka perustuu:
- Ikään, erityisesti nuoriin?**
 - Ikään, erityisesti vanhoihin?**
 - Sukupuoleen, erityisesti naisiin?**
 - Sukupuoleen, erityisesti miehiin?**
 - Työsuhteen määräaikaisuuteen?**
 - Työsuhteen osa-aikaisuuteen?**
 - Siihen, että työntekijä on syntyperältään muu kuin suomalainen?**
(kysytään, jos k10=kyllä)
 - Työntekijän terveydentilaan?**
- 1 kyllä
2 ei
3 ei osaa sanoa
- K12 **Henkisellä väkivallalla tai työpaikkakiusaamisella tarkoitetaan työyhteisön jäsenen kohdistettua eristämistä, työn mitätöintiä, uhkaamista, selän takana puhumista tai muuta painostamista.**
- Esiintyykö mielestäsi työpaikallasi tällaista käyttäytymistä työtoverien taholta**
 - Esiintyykö mielestäsi työpaikallasi tällaista käyttäytymistä esimiesten taholta**
 - Esiintyykö mielestäsi työpaikallasi tällaista käyttäytymistä asiakkaiden taholta**
- 1 ei lainkaan
2 joskus
3 jatkuvasti?
- K13a **Oletko havainnut työpaikallasi viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana, että joku olisi joutunut väkivallan tai sen uhan kohteeksi asiakkaiden taholta?**
- 1 en kertaakaan
2 kyllä, kerran
3 useita kertoja
- Jos kyllä, tarkenna: kerran vai useita kertoja
Tarkoitetaan fyysistä väkivaltaa.*
- K13b **Oletko itse joutunut väkivallan tai sen uhan kohteeksi työpaikallasi viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana asiakkaiden taholta?**
- 1 en kertaakaan
2 kyllä, kerran
3 useita kertoja

*Jos kyllä, tarkenna: kerran vai useita kertoja
Tarkoitetaan fyysistä väkivaltaa.*

K14a **Oletko ammattiyhdistyksen, toimihenkilöjärjestön tai vastaavan ammattiliiton jäsen?**

- 1 kyllä → K15a
- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

K14b **Entä kuulutko työttömyyskassaan?**

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

SEURAAVAKSI KYSYMYKSIÄ TYÖAJAN JOUSTOISTA JA PALKKAUKSESTA.

K15a **Onko käytettävissäsi työaikajärjestelmä, jossa normaalin työajan ylittävät tai alittavat työtunnit merkitään ylös ja ne voi pitää myöhemmin vapaana tai tehdä sisään?**

- 1 kyllä
 - 2 ei
 - 3 ei osaa sanoa
- } → K16

Tarkoitetaan esimerkiksi ns. liukuvaa työaikaa.

K15b **Voitko käyttää säästöön kertyneitä tunteja pitämällä kokonaisia vapaapäiviä?**

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

K16 **Voitko hoitaa omia tai perheesi asioita työajalla:**

- 1 aina tarvittaessa
- 2 joskus
- 3 vai et lainkaan?

- *asiat voivat liittyä vastaajaan itseensä tai tämän perheeseen*
- *asioiden hoitaminen voi tapahtua puhelimitse, netissä tai fyysisesti työpaikan ulkopuolella, jos voi hoitaa jollain (edes yhdellä) tavalla, vastataan sen mukaan*
- *ei tarkoiteta lakisääteisiä ruoka- tai kahvitaukoja tai lääkärissä käyntiä*

- K17 **Arvioidaanko työsuoritustasi ja pätevyyttäsi järjestelmällisesti, esimerkiksi kerran vuodessa ns. kehittämissesustelujen yhteydessä?**
- 1 kyllä
 - 2 ei
 - 3 ei osaa sanoa
- K18 **Onko palkkauksesi mielestäsi:**
- 1 erittäin kannustava
 - 2 melko kannustava
 - 3 vain vähän kannustava
 - 4 vai ei lainkaan kannustava?
- K19a **Oletko viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana ollut koulutuksessa, siten että olet saanut koulutusajalta palkkaa?**
- 1 kyllä
 - 2 en --> K20
- K19b **Montako työpäivää? _____**
- Kuukausi=22 työpäivää
Jos useita osapäiviä, laske tunnrit yhteen ja muuta päiviksi (6 tuntia koulutusta = yksi päivä)*
- K20 **Oletko viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana:**
- a. opiskellut työssä kokoneemman työntekijän, mentorin tai opettajan ohjaamana?
 - b. opiskellut työssä itsenäisesti ilman ohjausta?
 - c. opiskellut työssä verkkomateriaalien avulla?
- Palkallisella työajalla tapahtuva opiskelu.*
- 1 kyllä
 - 2 ei
- K21 **Oletko viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana kehittänyt taitojasi ja osaamistasi siten, että voisit tulevaisuudessa työskennellä uusissa tehtävissä?**
- Tässä on kyse kaikenlaisesta osaamisen kehittämisestä.
Työskentely nykyisellä työpaikalla tai jossain uudessa työssä.*
- 1 kyllä

- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

K22 **Onko sinulla nykyisessä työpaikassasi hyvät, jonkinlaiset vai heikot mahdollisuudet osallistua työpaikan toiminnan kehittämiseen?**

- 1 hyvät
- 2 jonkinlaiset
- 3 heikot
- 4 ei osaa sanoa

K23 **Oletko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana työssäsi:**
a. kehittänyt toimintatapoja tai prosesseja?
b. kehittänyt uusia tai paranneltuja tuotteita tai palveluita?

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

K24 **Käytätkö työssäsi sosiaalista mediaa, esimerkiksi keskustelufoorumia, Facebookia, Twitteriä, blogeja tai wikejä?**

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

- *Sosiaalinen media on tietoverkkoja ja tietotekniikkaa hyödyntävä viestinnän muoto, jossa jokainen käyttäjä voi tuottaa sisältöjä.*
- *Käyttö nimenomaan työtarkoitukseen.*
- *Tarkoitetaan kaikkia sosiaalisen median palveluita, muitakin kuin tässä mainittuja esimerkkejä.*

K25 **Entä käytätkö työssäsi sähköisiä työtiloja tai pikaviestintävälineitä, joiden avulla voi keskustella, jakaa tietoa ja tehdä yhteistyötä virtuaalisesti. Näitä ovat esimerkiksi internetin tai intranetin yhteiset työtilat?**

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 ei osaa sanoa

- *esimerkiksi SharePoint, Skype for Business, Microsoft Teams*
- *pikaviestinnässä keskustelu tapahtuu reaaliaikaisesti*
- *ei tarkoiteta sähköpostia eikä tekstiviestejä*

K26 **Voitko vaikuttaa:**

- a. **Siihen mitä työtehtäviisi kuuluu**
- b. **Työtahtiisi**
- c. **Siihen, miten työt jaetaan (työpaikalla ihmisten kesken)**

d. Siihen, missä paikoissa tai tiloissa teet työtäsi

Tarkoitetaan fyysistä työnteon paikkaa tai työtilaa

- 1 paljon
- 2 melko paljon
- 3 jonkin verran
- 4 vai et lainkaan?
- 5 Ei osaa sanoa

K27

Työskenteletkö työryhmissä tai projektiryhmissä, joihin kuuluu työntekijöitä myös muista yrityksistä tai organisaatioista kuin omalta työpaikaltasi?

- 1 kyllä
- 2 ei

- *tarkoitetaan sekä pysyviä että tilapäisiä työryhmiä*
- *työtä tehdään muista yrityksistä tai organisaatioista tulevien kollegojen kanssa*
- *yhteistyöllä on rakenne (työryhmä, projektiryhmä tms.)*

K28

Kuinka usein työskentelet tiukkojen aikataulujen mukaan tai hyvin nopealla tahdilla:

- 1 päivittäin
- 2 viikoittain
- 3 kuukausittain
- 4 satunnaisesti
- 5 vai et ollenkaan?

K29

Etätyöllä tarkoitetaan ansiotyötä, jota tehdään varsinaisen työpaikan ulkopuolella niin, että siitä on sovittu työnantajan kanssa. Teitkö etätyötä ennen koronaviruspandemian puhkeamista:

- 1 päivittäin
- 2 viikoittain
- 3 kuukausittain
- 4 satunnaisesti
- 5 vai et ollenkaan? -> K30a

- *Keskimäärin puolen vuoden aikana ennen maaliskuuta 2020.*
- *Etätyöhön liittyy yleensä tietotekniikan käyttö.*
- *Etätyö on työtä, jota tehdään työpaikan ulkopuolella (esimerkiksi kotona, kesämökillä tai junassa matkustettaessa), vaikka sen voisi työn luonteen puolesta tehdä myös työpaikalla.*
- *Etätyöllä ei tarkoiteta ns. liikkuvaa työtä, jossa työntekijä on jatkuvasti matkassa, esimerkiksi linja-autonkuljettaja tai asentaja.*

K30a **Aloitko tehdä etätyötä koronatilanteen takia?**

- 1 kyllä
- 2 ei

K30b **Oletko tehnyt koronatilanteen takia etätyötä aiempaa useammin?**
(Jos K29=2,3,4)

- 1 kyllä
- 2 ei

Jos etätyö on vähentynyt tai vastaaja on lomautettu, vastataan "ei".

K30c **Kuinka tyytyväinen, yleisesti ottaen, olet ollut etätyön sujumiseen koronatilanteen aikana:**
(Jos K30a=1 tai k30b=1)

- 1 erittäin tyytyväinen
- 2 melko tyytyväinen
- 3 melko tyytymätön
- 4 erittäin tyytymätön?
- 5 vaikea sanoa

K31 **Onko sinuun otettu yhteyttä viimeisen 12 kuukauden aikana työhösi liittyvissä asioissa työajan ulkopuolella, esimerkiksi puhelimitse:**

- 1 päivittäin
- 2 viikoittain
- 3 kuukausittain
- 4 satunnaisesti
- 5 vai et ollenkaan?

- *sekä asiakkaat että esimies ja työkaverit*
- *henkilökohtainen yhteydenotto, joka vie huomion, esim. puhelu tai tekstiviesti*
- *ei tarkoiteta esim. vapaaehtoista sähköpostien lukemista työajan ulkopuolella.*

K32 **Entä oletko viimeisen 12 kuukauden aikana tehnyt töitä korvauksetta työajan ulkopuolella suoriutuaksesi työtehtävistäsi:**

- 1 päivittäin
- 2 viikoittain
- 3 kuukausittain
- 4 satunnaisesti
- 5 vai et ollenkaan?

- esimerkiksi lukenut tai kirjoittanut työsähköposteja tai -dokumentteja, ollut yhteydessä asiakkaisiin
- ei tarkoiteta ylityötä, josta saa korvauksen rahana tai vapaana
- työajan ulkopuolella = työaikaa ei ole kirjattu mihinkään, tekee töitä vapaa-ajallaan

K33

Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä:

- Koen työni fyysisesti raskaaksi.**
- Koen työni henkisesti raskaaksi.**

Oletko:

- 1 täysin samaa mieltä
- 2 jokseenkin samaa mieltä
- 3 jokseenkin eri mieltä
- 4 vai täysin eri mieltä?
- 5 Ei osaa sanoa

K34

a. Jos ajattelet nykyisen työsi ruumiillisia vaatimuksia, niin onko työkykysi:

b. Entä henkisten vaatimusten kannalta.

Onko työkykysi:

- 1 erittäin hyvä
- 2 melko hyvä
- 3 kohtalainen
- 4 melko huono
- 5 vai erittäin huono?
- 6 Ei osaa sanoa

K35

Montako työpäivää olet ollut poissa töistä oman sairauden takia viimeksi kuluneen vuoden (12 kk) aikana?

Jos ei yhtään päivää, merkitse nolla (0.)

Kuukausi = 22 työpäivää.

K36

Stressillä tarkoitetaan tilannetta, jossa ihminen tuntee itsensä jännittyneeksi, levottomaksi, hermostuneeksi tai ahdistuneeksi, tai hänen on vaikea nukkua asioiden vaivatessa jatkuvasti mieltä. Tunnetko sinä nykyisin tällaista stressiä:

- 1 et lainkaan
- 2 vain vähän
- 3 jonkin verran
- 4 melko paljon
- 5 vai erittäin paljon?
- 6 Ei osaa sanoa

SITTEN KYSYN TYÖHÖN LIITTYVISTÄ TUNTEMUKSISTASI.

- K37
- a. **Kuinka usein tunnet itsesi henkisesti uupuneeksi työssäsi:**
 - b. **Kuinka usein koet, että et ole kiinnostunut etkä innostunut työssäsi:**
 - c. **Kuinka usein koet työskennellessäsi, että et pysty keskittymään hyvin:**
 - d. **Kuinka usein koet, että et pysty hallitsemaan tunteitasi työssäsi:**
- 1 et koskaan
 - 2 harvoin
 - 3 joskus
 - 4 usein
 - 5 vai aina?
 - 6 Ei osaa sanoa

SEURAAVAKSI KYSYN MAHDOLLISISTA MUUTOKSISTA TYÖSSÄSI.

- K38a
- Oletko joutunut koronatilanteen takia lomautetuksi?**
- 1 kyllä
 - 2 ei
- *Tarkoitetaan sekä jo päättyneitä että käynnissä olevia lomautuksia.*
 - *Jos tietää tulossa olevasta lomautuksesta, vastataan tässä 'ei'.*
 - *Tarkoitetaan sekä kokoaikaista että osa-aikaista lomautusta, määräajaksi tai toistaiseksi.*
- K38b
- Entä onko työsuhteesi osa-aikaistettu koronatilanteen takia tai oletko saanut ilmoituksen tulevasta osa-aikaistamisesta?**
- 1 kyllä
 - 2 ei
- K39
- Miten koronatilanne on yleisesti ottaen vaikuttanut työmääräsi. Onko se:**
- 1 lisääntynyt selvästi
 - 2 lisääntynyt jonkin verran
 - 3 pysynyt ennallaan
 - 4 vähentynyt jonkin verran
 - 5 vähentynyt selvästi?

K40

Pidätkö mahdollisena, että seuraavan vuoden aikana,

- a. **sinut lomautetaan vähintään kahden viikon ajaksi**
Ei välttämättä tarkoita yhtäjaksoista lomautusaikaa.
Jos on parhaillaan lomautettuna, tarkoitetaan uutta lomautusta.
- b. **sinut irtisanotaan nykyisestä työpaikastasi**
Määräaikaisilla työsuhdetta ei jatketa.

- 1 kyllä varmasti
- 2 kyllä mahdollisesti
- 3 luultavasti ei
- 4 varmasti ei?
- 5 Ei osaa sanoa

K41

Jos nyt jäisit työttömäksi niin arveletko, että saisit ammattiasi ja työkokemustasi vastaavaa työtä:

- 1 kyllä varmasti
- 2 kyllä mahdollisesti
- 3 luultavasti ei
- 4 varmasti ei?
- 5 Ei osaa sanoa
- 6 Ei tällä hetkellä työssä

SEURAAVAT KYSYMYKSET KOSKEVAT TYÖELÄMÄÄ YLEISESTI.

K42

Minkälaiseksi arvioit yleisen työllisyystilanteen vuoden kuluttua. Onko se parempi, ennallaan vai huonompi kuin tällä hetkellä?

Tarkenna: Jonkin verran vai paljon?

- 1 paljon parempi
- 2 jonkin verran parempi
- 3 ennallaan
- 4 jonkin verran huonompi
- 5 paljon huonompi
- 6 ei osaa sanoa

K43

Nykyisin puhutaan paljon työelämän muuttumisesta ja muutosten suunnasta.

Ovatko seuraavat asiat mielestäsi muuttumassa parempaan suuntaan, huonompaan suuntaan vai ovatko ne ennallaan:

- a. **Työnteon mielekkyys ja työhalut yleensä?**
- b. **Tietojen saanti työpaikan tavoitteista ja tulevaisuuden suunnitelmista?**
- c. **Mahdollisuudet itsensä kehittämiseen työssä?**

d. Mahdollisuus vaikuttaa omaa asemaa ja työtehtäviä koskeviin ratkaisuihin?

Tarkenna: Selvästi vai jonkin verran?

- 1 selvästi parempaan suuntaan
- 2 jonkin verran parempaan
- 3 ennallaan
- 4 jonkin verran huonompaan
- 5 selvästi huonompaan suuntaan

K44

Entä jos ajattelet oman työpaikkasi taloudellista tilannetta, onko se muuttumassa parempaan suuntaan, huonompaan suuntaan vai pysyykö se ennallaan?

Tarkenna: Selvästi vai jonkin verran?

- 1 selvästi parempaan suuntaan
- 2 jonkin verran parempaan
- 3 ennallaan
- 4 jonkin verran huonompaan
- 5 selvästi huonompaan suuntaan

K45

Aivan loppuksi kysyisin vielä, oletko esimies- tai työnjohtotehtävissä?

- 1 Kyllä
- 2 Ei

Haastattelu päättyy nyt tähän.

Kiitos antamistasi tiedoista!